

Uchwała nr 79/2023
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 22 grudnia 2023 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Rady Miejskiej w Szczawnie-Zdroju nr LXIV/161/23 z dnia 27 listopada 2023 r. w sprawie udzielenia dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1325) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40, z późn. zm.), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu

stwierdza nieważność

uchwały Rady Miejskiej w Szczawnie-Zdroju nr LXIV/161/23 z dnia 27 listopada 2023 r. w sprawie udzielenia dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków — z powodu istotnego naruszenia art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2022 r. poz. 840, z późn. zm.).

Uzasadnienie

Uchwała Rady Miejskiej w Szczawnie-Zdroju nr LXIV/161/23 z dnia 27 listopada 2023 r. w sprawie udzielenia dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w dniu 4 grudnia 2023 roku.

Jako podstawą prawną podjęcia badanej uchwały wskazano przepisy art. 77 i art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2022 r. poz. 840, z późn. zm.) - zwanej dalej „u.o.z.o.z.” oraz uchwałę Rady Miejskiej w Szczawnie-Zdroju nr LXIV/160/23 z dnia 27 listopada 2023 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub do gminnej ewidencji zabytków, w związku z kwalifikacją Gminy Szczawnio-Zdrój przez Prezesa Rady Ministrów do otrzymania Promesy inwestycyjnej, o której mowa w art. 69a ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r., poz. 568, z późn. zm.).

Przedmiotową uchwałą Rada Miejska w Szczawnie-Zdroju udzieliła dotacji dla: Teatru Zdrojowego im. Henryka Wieniawskiego przy ul. T. Kościuszki 19 w Szczawnie-Zdroju na zadanie pn. „Remont elewacji i dachu zabytkowego Teatru Zdrojowego im. H. Wieniawskiego w Szczawnie-Zdroju” w wysokości 436.500,00 zł, Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. J. Słowackiego 9 w Szczawnie-Zdroju, na zadanie pn. „Docieplenie ściany zewnętrznej tylnej, remont balkonu w budynku mieszkalnym przy ul. J. Słowackiego 9 w Szczawnie-Zdroju” w wysokości 134.900,00 zł, Parafii Rzymskokatolickiej pw. Wniebowzięcia NMP, przy ul. Kolejowej 18A w Szczawnie-Zdroju, na zadanie pn. „Kościół parafialny Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Szczawnie-Zdroju (dz. 512 obr. 1): zabezpieczenie fundamentów schodów wejściowych do kościoła, naprawa schodów oraz wymiana drzwi wejściowych do budynku kościoła” w wysokości 285.000,00 zł.

Badając zgodność z prawem przedmiotowej uchwały, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu zważyło, co następuje:

W myśl zasady demokratycznego państwa prawnego określonej w art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483, z późn.zm.) organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Oznacza to, że organy władzy publicznej, a do takich należą organy jednostek samorządu terytorialnego, mogą działać w granicach kompetencji określonych przez prawo i przypisanych im zadań z zachowaniem trybu postępowania, które wyznaczają granice ich aktywności.

Stosownie do postanowień wynikających z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym do wyłącznej właściwości rady gminy należy stanowienie w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do jej kompetencji. Odnosnie do stanowienia w sprawach dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków, właściwość rady gminy wynika z art. 81 ust. 1 u.o.z.o.z. Przepis ten stanowi, że w trybie określonym odrębnymi przepisami dotacja ta może być udzielona przez organ stanowiący gminy, powiatu lub samorządu województwa, na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale. Zasady te to postanowienia określające m. in.: komu mogą być udzielane dotacje, jakie dokumenty ma przedłożyć, jakie czynności ma wykonać podmiot ubiegający się o dotację, aby ją otrzymać.

Uchwała podjęta na podstawie art. 81 ust. 1 u.o.z.o.z., określająca zasady udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków, stanowi akt prawa miejscowego obowiązujący na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego. Na podstawie tej uchwały organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego decyduje w odrębnej uchwale o udzieleniu dotacji konkretnemu uprawnionemu podmiotowi i jej wysokości.

Kolegium Izby stwierdziło, że w dacie podjęcia badanej uchwały, tj. w dniu 27 listopada 2023 r., Rada Miejska w Szczawnie-Zdroju podjęła również uchwałę nr LXIV/160/23 w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, wchodzącą w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego (§ 23 uchwały). Uchwała ta nie obowiązywała w dniu podjęcia badanej uchwały, co jest tożsame z tym, że w dniu 27 listopada 2023 r. w Gminie Szczawno-Zdrój nie było określonych zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, ustalonych na podstawie art. 81 ust. 1 u.o.z.o.z. (uchwała nie została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego).

Wobec braku wymaganej prawem regulacji, Burmistrz Szczawna-Zdroju nie mógł przeprowadzić postępowania poprzedzającego przyznanie dotacji a Rada Miejska w Szczawnie-Zdroju nie miała podstaw do podjęcia uchwały w sprawie udzielenia dotacji dla: Teatru Zdrojowego im. Henryka Wieniawskiego przy ul. T. Kościuszki 19 w Szczawnie-Zdroju, Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. J. Słowackiego 9 w Szczawnie-Zdroju, Parafii Rzymskokatolickiej pw. Wniebowzięcia NMP przy ul. Kolejowej 18A w Szczawnie-Zdroju. Zgodnie ze wskazaną zasadą legalizmu — art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej — należało uznać, że kwestionowana przez Kolegium uchwała w sposób istotny narusza porządek prawny.

Biorąc powyższe pod uwagę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu orzekło jak w sentencji uchwały.

Na niniejszą uchwałę Radzie Miejskiej w Szczawnie-Zdroju przysługuje skarga, którą wnosi się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, ul. Świętego Mikołaja 78/79, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty doręczenia uchwały.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
we Wrocławiu

Lucyna Hanus